

Selvevaluering 2024-25

Frivilligt engagement
på Hellebjerg Idrætsefterskole

HELLEBJERG®
IDRÆTSEFTERSKOLE

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
<i>Metode</i>	3
<i>Analyse og sammenfatning</i>	4
Frivillighed før og under opholdet	4
Motivation og opfattelse af frivillighed.....	5
Oplevelse af indflydelse og medansvar.....	5
Integration af frivillighed i undervisningen.....	6
Samarbejde med eksterne aktører	7
<i>Konklusion</i>	7
<i>Perspektivering og fremtidige anbefalinger</i>	7

Indledning

Denne rapport samler indsigter fra både elevernes og lærernes selvevalueringer om frivilligt engagement i skoleåret 2024–2025 på Hellebjerg Idrætsefterskole. Formålet er at give et helhedsblik på erfaringer, motivationer, udfordringer og muligheder for at styrke frivillighed som en integreret del af efterskolelivet. Frivillighed er ikke blot en aktivitet, men en værdibaseret praksis, der kan styrke fællesskab, ansvarsfølelse og personlig udvikling. Rapporten søger at belyse, hvordan frivillighed opleves og praktiseres, og hvordan skolen kan arbejde strategisk med at fremme engagementet.

Metode

Data fra eleverne og lærerne er indsamlet via spørgeskema med både lukkede og åbne spørgsmål. Der er i alt 183 besvarelser (87 % af eleverne) og 20 besvarelser fra lærere. Analysen inkluderer kvantitative fordelinger og kvalitative sammenfatninger.

Spørgeskemaet er udformet således, at eleverne skal besvare ud fra en række forudbestemte muligheder. Inden besvarelsen blev eleverne introduceret til begrebet overordnet til frivilligt engagement – således alle udfyldte spørgeskemaet ud fra samme udgangspunkt.

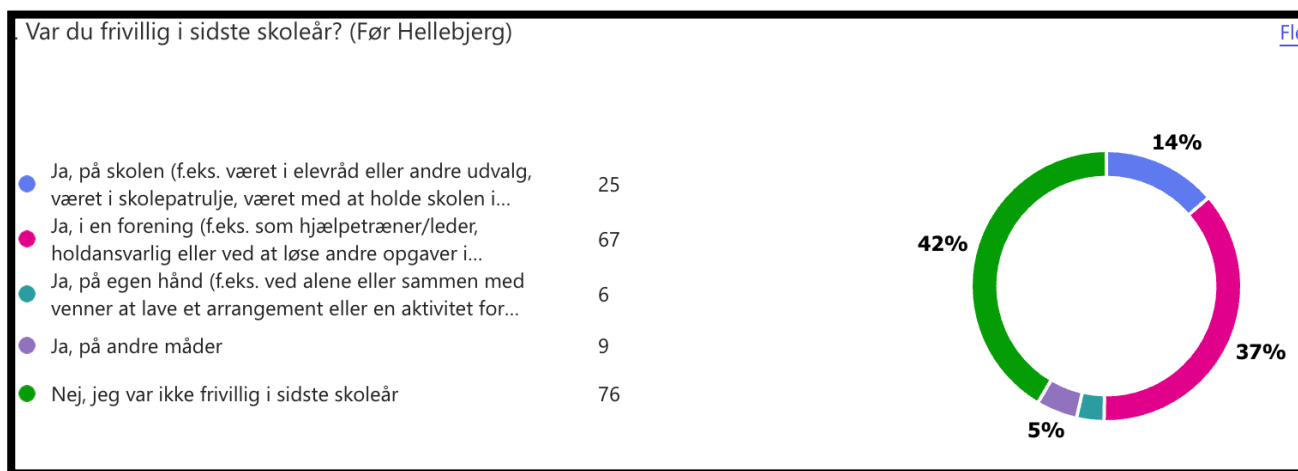
Besvarelserne blev indsamlet d. 11.06.25.

Analyse og sammenfatning

Frivillighed før og under opholdet

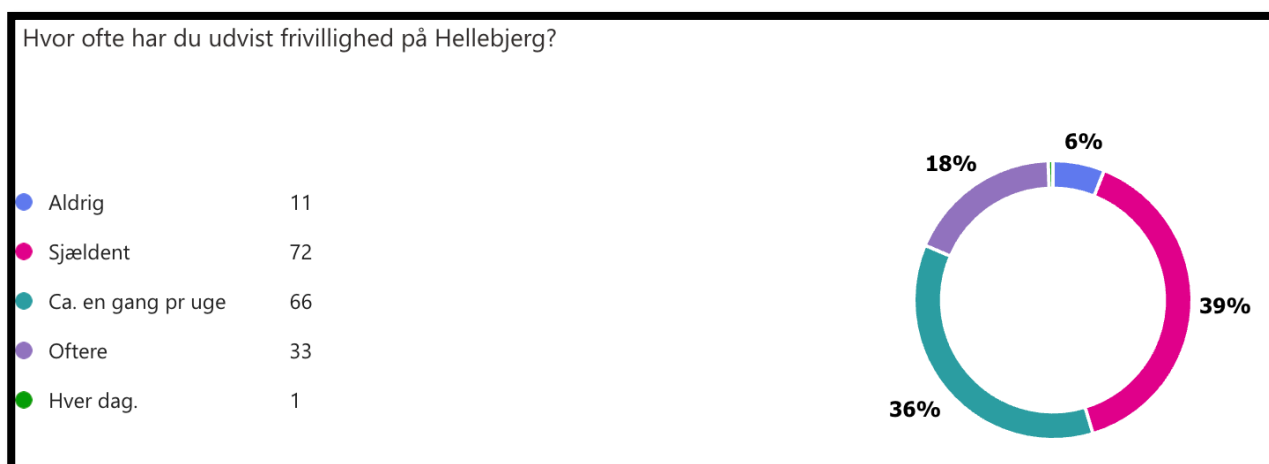
Elevernes erfaringer før opholdet:

Data viser, at en stor del af eleverne ikke har været involveret i frivilligt arbejde før deres ophold på Hellebjerg. Dette kan skyldes manglende kendskab til muligheder, lav prioritering i hverdagen eller en opfattelse af frivillighed som noget fjernt og uforpligtende. Hellebjerg står derfor med en særlig mulighed for at introducere frivillighed som en ny praksis, der kan integreres i elevernes identitet og livsstil.

Frivillighed under opholdet:

Selvom nogle elever deltager i frivillige aktiviteter, sker det typisk sporadisk – ugentligt eller sjældnere. Kun en lille gruppe giver udtryk for at være frivillige dagligt. Dette peger på, at der mangler strukturer, incitamenter og måske en kultur, der understøtter kontinuerligt engagement. Lærerne bekræfter dette billede og oplever, at mange elever har svært ved at se relevansen af frivillighed i deres skolehverdag.

Motivation og opfattelse af frivillighed

Elevernes perspektiv:

Eleverne vurderer frivillighed som vigtigt, og deres motivationer er primært sociale og følelsesmæssige. De nævner, at det er sjovt, at det føles meningsfuldt at gøre noget godt for andre, og at det sociale aspekt – at venner deltager – er afgørende. Dette viser, at frivillighed ikke nødvendigvis opfattes som en medmenneskelig handling, men som en aktivitet, der skaber glæde og fællesskab.

Eleverne vurderer generelt frivillighed som vigtigt. Gennemsnittet er 3.65 på en skala fra 1-5. Flertallet placerer sig i den høje ende af skalaen.

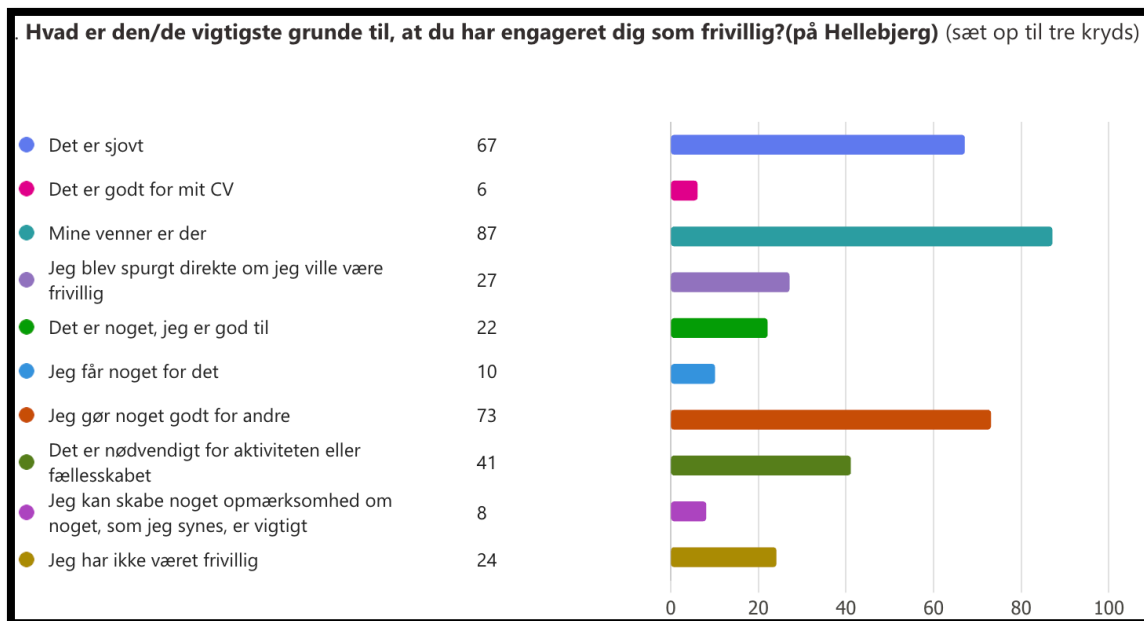
Lærernes perspektiv:

Lærerne fremhæver, at frivillighed lykkes bedst, når eleverne oplever mening, relation og relevans. Det er ikke nok at tilbyde en aktivitet – den skal give genklang hos eleverne. Lærerne peger på, at frivillighed fungerer bedst, når den kobles til elevernes interesser, og når der er en tydelig modtager, som eleverne kan relatere til.

Oplevelse af indflydelse og medansvar

I nedenstående tabel ses det hvilke årsager eleverne har haft til at være frivillige på Hellebjerg. Her ses "det er sjovt", "mine venner er der" og "jeg gør noget godt for andre" som de mest valgte.

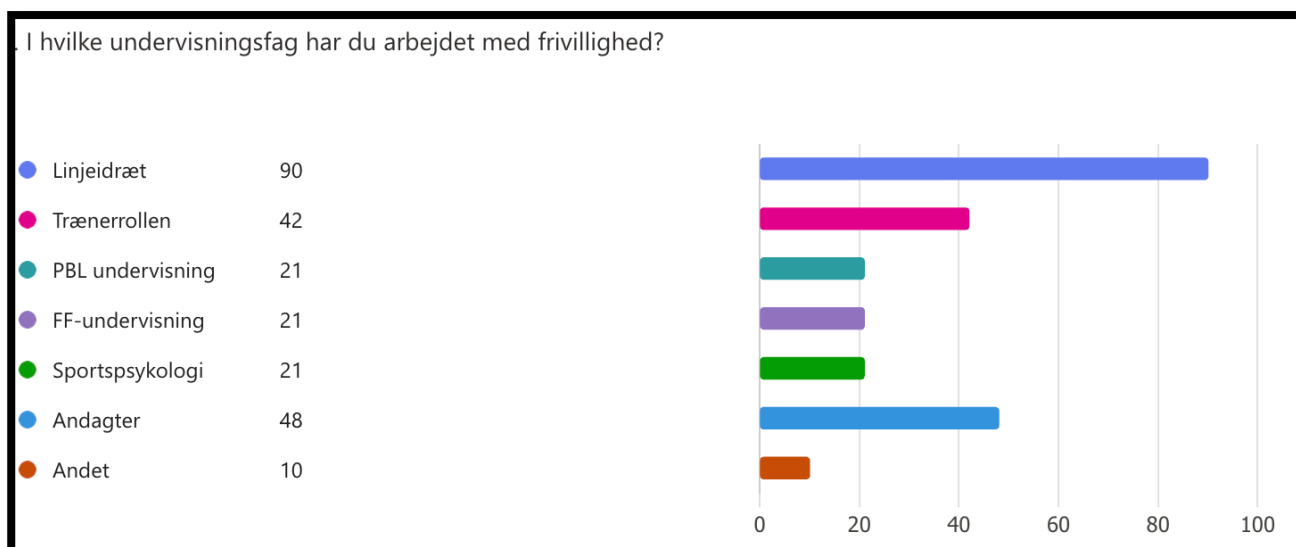
Eleverne oplever i nogen grad, at de har indflydelse og medansvar, især når det gælder at skabe aktiviteter og tage ansvar for fællesskaber. Dette er en vigtig indikator for engagement, da følelsen af ejerskab ofte er afgørende for vedvarende deltagelse. Når eleverne får mulighed for at forme indholdet og tage ansvar, øges deres motivation og tilknytning. Lærerne ser potentiale i at udvide elevernes rolle fra deltagere til medskabere af frivillige initiativer.

Integration af frivillighed i undervisningen

Lærernes erfaringer:

Frivillighed er kun delvist integreret i undervisningen. Nogle lærere arbejder med det i linjefag, projektbaseret læring og samarbejder med lokale foreninger. Andre har endnu ikke inddraget frivillighed i deres undervisning, hvilket kan skyldes manglende tid, ressourcer eller viden om, hvordan det kan gøres meningsfuldt.

Elevernes behov:

Eleverne efterspørger tydelige rammer og muligheder for frivillighed i hverdagen. De har brug for at forstå, hvordan frivillighed kan være en naturlig del af deres skoleliv og læring – ikke som en ekstra aktivitet, men som en integreret del af undervisningen og fællesskabet. Der er behov for en

pædagogisk tilgang, hvor frivillighed kobles til faglige mål og personlige kompetencer. I ovenstående figur ses det at kun 90 elever nævner linjefag som arena for frivillighed, selvom alle linjer som udgangspunkt arbejder med det. Der mangler altså sammenhæng mellem undervisning og elevernes opfattelse.

Samarbejde med eksterne aktører

Kun en mindre del af lærerne har samarbejdet med eksterne partnere som Klakring IF, Juelsminde Skole og Support Mombasa. Dette peger på et uudnyttet potentiale for at styrke forbindelsen til lokalsamfundet og skabe flere meningsfulde frivillige aktiviteter. Et udbygget samarbejde kan give eleverne mulighed for at opleve, hvordan deres indsats gør en reel forskel, og samtidig styrke skolens rolle som aktiv medspiller i lokalområdet.

Eksterne samarbejdspartnere kan også bidrage til at skabe autentiske læringsmiljøer, hvor eleverne arbejder med virkelige problemstillinger og møder forskellige målgrupper. Det kræver dog, at skolen prioriterer netværksopbygning og faciliterer kontakten til relevante aktører.

Konklusion

Der er en positiv grundholdning til frivillighed blandt eleverne, men engagementet er ujævnt og ofte lavt. Lærerne ser muligheder for forbedring gennem bedre struktur og motivation. Der er behov for en strategisk indsats, der kobler elevernes interesser med konkrete muligheder for frivillighed og skaber en kultur, hvor frivillighed er en naturlig og værdsat del af efterskolelivet.

Perspektivering og fremtidige anbefalinger

For at styrke frivilligt engagement på Hellebjerg Idrætsefterskole anbefales det, at skolen skaber tydelige og tilgængelige rammer for frivillighed i hverdagen. Frivillighed bør ikke opfattes som en ekstra aktivitet, men som en integreret del af undervisningen og fællesskabet. Det kræver, at værdien af frivillighed synliggøres – både for fællesskabet og den enkelte elev – og at eleverne aktivt inddrages i udviklingen af initiativer. Ved at spørge eleverne direkte, om de vil bidrage, og give dem ansvar og indflydelse, styrkes deres ejerskab og motivation.

Frivillighed bør kobles til elevernes interesser og faglige mål, og integreres i linjefag og projektbaseret undervisning, hvor relevans og mening er i fokus. Samtidig bør samarbejdet med eksterne partnere og lokalsamfundet udbygges, så eleverne får mulighed for at opleve, hvordan deres indsats gør en reel forskel. Dette kan skabe autentiske læringsmiljøer og styrke skolens rolle som aktiv medspiller i lokalområdet.

For at understøtte denne udvikling anbefales det, at skolen tilbyder støtte og vejledning til lærere, der ønsker at arbejde med frivillighed, og skaber refleksionsrum, hvor elever og lærere kan dele erfaringer og udvikle nye initiativer. Endelig bør gode eksempler dokumenteres og synliggøres, så frivillighed bliver en naturlig del af skolens fortælling og kultur.

Handleplan

Fra skoleåret 25/26 er vi kommet med i et udviklingsprojekt med frivillighedsalliancen. Vi nedsætter et udvalg bestående af tre lærere og en leder, der sammen skal finde prøvehandling omkring frivillighed, som kan foregå i løbet af skoleåret 25/26.

Vi vil undersøge, hvordan vi skaber tydelige og tilgængelige rammer for frivillighed i hverdagen og hvordan det kan blive integreret del af undervisningen og fællesskabet. Vi vil via vores prøvehandling undersøge hvilke eksterne partnere i lokalsamfundet der kan være relevante samarbejdspartnere.

Vi vil skabe frivillige aktiviteter med andre, så eleverne får mulighed for at opleve, hvordan deres indsats gør en reel forskel.

Vi arbejder i skoleåret med udvikling af idrætskultur og ønsker at prioritere tydeligere i hvordan frivillighed kan fremme i skolens praksis. For skolens elever vil en større kropslig kompetence betyde, at de får bedre kropslige færdigheder, øget selvtillid og selvværd, mere motivation, samt viden og forståelse for hvad idræt og fysisk aktivitet kan bidrage til – også i forhold til et frivilligt engagement.

Udarbejdet af Søren Eskildsen, Bettina Hartvigsen og Anders Buhl

Præsenteret for bestyrelsen 2. december 2025